

Bijlage 6 Toetsingscriteria en uitgangspunten voor het omgaan met cultuurhistorisch waardevol erfgoed

Door de toekenning van de dubbelbestemming waarde/ cultuurhistorie aan een cultuurhistorisch waardevol pand/object/complex is het gehele pand, inbegrepen de volgens de beschrijving bijbehorende onderdelen, onder de werking van de planregels van het bestemmingsplan geplaatst.

Vrijstaande en/of zelfstandige zaken op het perceel, zoals bijgebouwen of de tuinaanleg, vallen alleen dan onder de werking van het bestemmingsplan als zij expliciet in de redengevende beschrijving zijn genoemd. Ook kan een terrein of gebied in zijn geheel onder de planregels vallen, mits als zodanig genoemd in de beschrijving.

Bij de toepassing van de planregels is de doelstelling dat wordt beoordeeld of er geen sprake is van het onevenredig verloren gaan of aangetast worden van cultuurhistorische waarden door de voorgenomen sloop, wijziging in de aanleg of verbouwing. Een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in de Wabo, kan worden geweigerd indien door de uitvoering van de aangevraagde werkzaamheden, dan wel door de te verwachten directe of indirecte gevolgen, blijvend onevenredig afbreuk wordt gedaan aan het uitwendige karakter van de zaak en hieraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen.

Voor de instandhouding kunnen nadere eisen aan de omgevingsvergunning gesteld (Wabo) worden. Om een bouwplan goed te kunnen beoordelen kan om aanvullende informatie gevraagd worden. In een vooroverleg kan hierover nadere informatie verkregen worden.

Algemene uitgangspunten

Bij de beoordeling van een omgevingsvergunning worden de volgende 10 algemene uitgangspunten (landelijk) gehanteerd :

1 HET MAATSCHAPPELIJK BELANG VAN CULTUREEL ERFGOED

Cultureel erfgoed is onderdeel van ons collectief geheugen; ze vertegenwoordigen daarom een algemeen belang. De toetsing van wijzigingen op het behoud van cultuurhistorische waarden is daarmee gerechtvaardigd.

2 LEVEND ERFGOED VERANDERT

Gebouwen zijn gebruiksoBJECTEN. De functie heeft in de loop der tijd voorop gestaan en gebouwen zijn aangepast naar het gebruik. Eigentijds gebruik is van groot belang, maar moet wel in balans zijn met de mogelijkheden van het gebouw. Een historisch gebouw/object/complex is onvervangbaar; vernietiging van cultuurhistorie is onomkeerbaar.

3 WAARIN ZIT DE WAARDE VAN CULTUREEL ERFGOED?

Ieder cultureel erfgoed is uniek en heeft specifieke waarden; ieder bouwplan vraagt daarom om een individuele aanpak. Iedere beoordeling van de wijziging van een monument is daarom maatwerk.

4 DE VOORTGAANDE GESCHIEDENIS VAN BOUW EN GEBRUIK

Verbouwen is eigen aan bouwen. Een gebouw is een gegroeid geheel van de

voortgaande bouw- en gebruiksgeschiedenis. Deze historie wordt gerespecteerd en reconstructie of terugrestaureren verdient geen voorkeur. De afleesbaarheid van de bouwgeschiedenis, ook van hedendaagse toevoegingen, staat voorop.

5 HET HUIDIGE GEBOUW/OBJECT/COMPLEX IS UITGANGSPUNT

Behoud van historisch materiaal komt op de eerste plaats. Vernieuwing dient gepaard te gaan met een gedegen motivatie en zorgvuldige afweging.

6 DRIE SCHAALNIVEAUS

De beoordeling vindt plaats op drie niveaus:

de omgeving (de ruimtelijke context);

het ontwerp (de architectonische context van gebouwtype en –stijl);

de materialen, kleuren en detaillering (het architectonische detail).

7 HET GEBOUW IN ZIJN OMGEVING

Wijzigingen dienen in overeenstemming te zijn met de waarden en karakteristieken van de stedenbouwkundige en/of landschappelijke context, de zogenaamde ensemblewaarden.

8 STRUCTUUR EN STIJL

Het ontwerp is een afspiegeling van tijd, plaats, functie, opdrachtgever en architect van een gebouw. Type, interne indeling en stijl zijn daarin hoofdcomponenten.

9 CONSTRUCTIES, MATERIALEN, KLEUREN EN DETAILS

Constructies, materialen, kleuren en details zijn eveneens essentieel voor het gebouw als afspiegeling van tijd, plaats, functie, opdrachtgever en architect en derhalve eveneens essentieel voor de monumentale waarde. Het geheel kan niet zonder het detail.

10 EEN WERELD VOL ERFGOED VOOR DE TOEKOMST

Door het beschermen van gebouwen en terreinen wordt het verleden bewaard voor de toekomst. Maar ook in het heden wordt de toekomst gemaakt. De eigenaar speelt hierin een doorslaggevende rol; hij is de spil in het behoud. De overheid vraagt namens de samenleving om weloverwogen en zorgvuldig met het collectieve erfgoed om te gaan, zodat de monumenten voor de toekomst gewaarborgd blijven.

Zie voor volledige tekst uitgangspunten:

<http://www.ruimtelijkekwaliteit.nl/informatief/publicaties/item?id=8>

Specifiek beoordelingskader

De planbeoordeling richt zich met name op het in stand houden van de karakteristieke aspecten (voor zoverre aanwezig en van belang, zoals blijkt uit de beschrijving) van:

1. De bouwmassa, naar hoofdafmetingen en onderlinge verhoudingen;
2. De dakvorm, nokrichting en dakhelling;
3. De gevelindeling door bijvoorbeeld vensters, deuren en erkers;

4. De dakoverstekken, goot en daklijsten;
5. De stoepen, plinten, pilasters, gevellijsten en ornamenten;
6. Het materiaalgebruik;
7. De bouwtypologie;
8. De uitstraling of beeldbepaling in de openbare ruimte;
9. Het interieur blijft buiten beschouwing bij de toetsing van wijzigingen.